

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 22 Ekim 2025
Sayı : 851

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

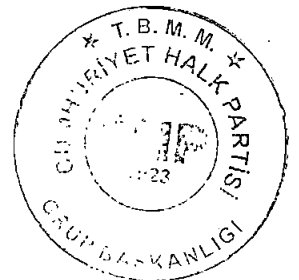
Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim. 16/10/2025

İbrahim ARSLAN

Eskişehir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Eğitim, Kültür; Gençlik ve Spor , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 22-10-2025	Esas No: 2/3333

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
2 1 Ekim 2025
Numara:

T B M M GENEL MURAKKAT
2 1 Ekim 2025
No: 1721374

GENEL GEREKÇE

Türkiye’de milyonlarca yurttaşımız, meslek lisesi, çıraklık eğitim merkezi veya staj programı aracılığıyla çok genç yaşta çalışma hayatına adım atmış, ancak bu dönemlerde fiilen çalıştıkları hâlde sigorta başlangıçları emeklilik hesabında dikkate alınmamıştır.

Mevcut uygulamada, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında aday çırak, çırak, stajyer ve kursiyer olarak çalışan kişilerin yalnızca iş kazası ve meslek hastalığı sigortası yapılmakta; uzun vadeli sigorta kolları (malullük, yaşlılık, ölüm) kapsamına alınmamaktadır. Bu nedenle milyonlarca yurttaşın fiilî çalışma süreleri sosyal güvenlik sistemine yansımamakta, emeklilik hakları yıllarca ötelenmektedir.

Oysa bu kişiler, erken yaşta üretim süreçlerine katılarak ülke ekonomisine katkı sunmuş, emekleriyle meslek edinmiştir. Ancak sosyal güvenlik sistemi, bu emeği görmezden gelmektedir.

Bu durum hem sosyal adalet hem de eşitlik ilkeleri açısından kabul edilemez bir çelişki yaratmaktadır.

Kamuoyunda “staj ve çıraklık mağdurları” olarak bilinen bu kesim, uzun yıllardır hak arayışı içindedir. Sosyal medyada, sivil toplum örgütlerinde ve yerel platformlarda dile getirilen temel talep şudur:

“Fiilen işe başladığımız tarih, sigorta başlangıç tarihimiz olarak kabul edilsin.”

Bu teklif ile:

- . Çırak, kursiyer ve stajyer olarak çalışanların sigorta başlangıç tarihi, fiilen işe başladıkları gün olarak esas alınmakta,
- . Bu sürelerin uzun vadeli sigorta kolları açısından borçlanılabilmesine imkân tanınmakta,
- . 08.09.1999 tarihinden önce sigortalı olanların da borçlanarak sigortalılık başlangıcını geriye çekebilmesi sağlanmakta,
- . Bu düzenlemeyle milyonlarca vatandaşın mağduriyeti giderilmekte ve sosyal güvenlik sisteminde adalet tesis edilmektedir.

Bu teklifin yasalaşması, erken yaşta çalışmaya başlayan vatandaşlarımızın emeklerinin karşılığını alabilmeleri, sosyal güvenlikle adaletin sağlanması ve devletin genç emeğe karşı sorumluluğunun yerine getirilmesi açısından hayati önemdedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Çırak, kursiyer ve stajyer öğrenciler olarak çalışan kişilerin sigortalılık başlangıç tarihinin, uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılma tarihi olarak kabul edilmesi öngörülmüştür.

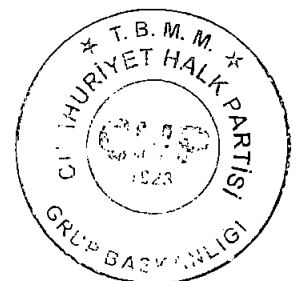
Madde 2- 5510 sayılı Kanun'un 7. maddesinde "kursiyer" ibaresinin eklenmesiyle birlikte, bu kişilerin sigorta başlangıç tarihlerinin uzun vadeli sigorta kolları açısından da dikkate alınması sağlanmaktadır.

Madde 3- Çırak, kursiyer ve stajyerlerin çalıştıkları sürelerin uzun vadeli sigorta kolları açısından borçlanılabilmesi düzenlenmiştir.

Madde 4- 08.09.1999 tarihinden önce yapılan staj ve çıraklık dönemlerinin borçlandırılması hâlinde, borçlanılan gün sayısına göre sigortalılık başlangıcının geriye götürülmesi öngörülmektedir.

Madde 5- Yürürlük maddesidir.

Madde 6- Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5'inci maddesine aşağıdaki (h) fıkrası eklenmiştir:

“(h) Maddenin (b) ve (e) fıkraları kapsamındaki sigortalılar, Kuruma başvurmak şartıyla, uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılırlar.”

Madde 2- 5510 sayılı Kanunun 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “bursiyer” ibaresinden sonra gelmek üzere “kursiyer” ibaresi eklenmiştir.

Aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir:

“Birinci fıkranın (a) bendi kapsamındaki sigortalı sayılanların uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalılık başlangıç tarihi, kısa vadeli sigortalılık tarihinin başlangıcı olarak kabul edilir.”

Madde 3- 5510 sayılı Kanunun 41'inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir:

“(k) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak, stajyer ve kursiyer olarak çalışanların bu Kanunun 5'inci maddesinin (b) ve (e) fıkralarına göre geçen süreleri, talep etmeleri hâlinde borçlandırılarak uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılır.”

Madde 4- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

“GEÇİCİ MADDE 78-

Bu Kanuna tabi olarak çalışan veya isteğe bağlı sigortalı olan kişilerden; 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Kanun kapsamında aday çırak, çırak, stajyer veya kursiyer olarak çalışmış olanlar, bu süreleri borçlanabilir.

Borçlanılan sürenin karşılığı olan primler, başvuru tarihindeki sigortalının prime esas kazancının %20'si üzerinden hesaplanır. Borçlanılan gün sayısı, sigortalılık süresine eklenir ve sigorta başlangıç tarihi, borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülür.”

Madde 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 6- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

